

بیل اشتراک
(بوسته اجرتیله برابر)
سنه لکی ۵۰ غروش
آلتی آیلغی ۳۰
نسخه سی ۱ غروشه

سَمْعُ مَلِكِ خُشَنَرُ
۱۳۰۷

اداره خانه و مطبعه سی
استانبولده باب عالی چاده -
سنه قره بت کشتیخانه سی
درج ایدلین اوراق اعاده
اولنار -
نسخه سی ۱ غروشه

يُنَجِّسُنِي كُفْرًا يَنْشُرُ اُولَئِكَ فَنِي وَابْرَئِي هَفْتَةُ لِكَ غَيْرَةٍ

حکمت طبیعیه

الکفرین ندر؟

[مابعد عدد : ۱۳۴]

بز، سطح وسیع ارضك هر جهتی الی آلتش میل ارتفاع قدر احاطه ایدن تقریباً اون بش لیره تضییق حاز بر هوای نسبی داخلنده یا شامقده بولند لغز حلاله اوله برشك وجوددن طوغریدن طوغری به فصل خبردار اوله بیلیر؟ اگر درونده سالف الذکر تضییق موجود اولیان بر محل بولنوبده ایچنه کیرله حك اولورسه فقدان تضییق سببیه فوق العاده بر تحول حس ابدیه جکته شبه ایلنر. فقط فرض ایدم که تضییق نسبیك بالکلیه احساس یاخود تزیید و تنقیصی بجه ممکن اولماسون ؛ او حلاله الی الابد اوله بر ماده لطیفهك یاخوددها طوغریسی اوله فوق العاده بر تضییق شدیدك موجودیتدن ذره قدر خبرمن اولیهرق یاشار.

تضییق نسبیك وجودنی اثبات ایدر بر خیلی دلائل حکیه وارد. بوسایده تضییق مذکورك قطعاً موجود اولوب هر جهت مساوی اولهرق اجرای تأثیر ایدیکی یاخود تأثیرنی هر جهتده مساوی بر درجهده بولندرمغه سعی ایلدیکی آکلاشلشد. بوبایده واضع بر مثال کتیرله بیلیر: قطری بیوکجه بر انبوه آنسهری بر تخلیه آلتی واسطه سیله — تضییق اجرای تأثیر ایدیکی واسطه حکیه اولان — هوا تخلیه ایدیلیر. حال بوکه هر برده اجرای حکم ایدن تضییق عمومی، ذاتی بر موازنت تشکیلنه سعی بولندیرغدن انبوهك داخل و خارجدمکی تضییقارک مساوی بولنجه سچون دیگر نهایتدن انجری به هوا هجوم ایدر. اگر شو حلاله انبوهك دیگر نهایت درونه یاخود اورایه هجوم اتمکده اولان کتله هوانك جهت دخولنه بر هوا محرک یاخود عادی بر یلایزه وضع ابدیه جک اولورسه هوانك حرکتی یلایزنی تحریک ایدرک بووجه ایل اولجه تخلیه الهوا آلتی تحریک انجمن صرف اولان اقتدارك بر قسمنی، حرکت مخایکيه

بك مهم بعض آثار عتیقهك دخی فوطوغرافیه رسملرنی آله یلشد.

شورایه قدر خلاصه و بر دیکمز معلومات (ایلاوسترسیون) غزیه سنك بوهفته کی نسخهنده — بالاده کی عنوان ایل — مندرج اوزون بر مقاله دن استنباط اولنشد.

مقاله مذکوره صیره سنه حاجا وضع اولان رسملر دخی حقیقه شایان تماشا آثار عجیبه معاریه دندر. بوراچه حکمی قابل اولانلرندن برنی بولنسخه دیگر لرینی دهکله جک نسخیه درج ایدرک احباب مطالعه به عرض اتمکی مناسب کوردک.

الواح معصومانه

مقالات ادبیه

شاعر ذی ارتفاع محمد جلال بك افندی غزیه مزك ایلک سنه سی نسخله درج ایدردیکی «الواح معصومانه» عنوانی فقرات لطیفه شاعرانه ایل به بعضلرنی غزیه مزله دیگر بعضلرنی ده وسائط سازه ایله نشر آتش اولدینی مقالات ادبیه نی جامع و حاجا کوزل رسملری حاوی اولهرق بالاده کی عنوان آلتنده بر مجموعه ترتیب و (شخص کتابخانه سی) اجزاسی میاننده طبع و نشر ایشدیرک مقالات اوئوز طقوز یارچیدن، رسملر اون اوچ قطعه دن عبارتدر.

بونلرک همان عمومی — بوجه معروض — غزیه مزله نشر ایدلش و اوزمان احباب مطالعهك فوق العاده تقدیر آنسه مظهر اولمش اولدینی انجون تعیین ماهیاتی بولنده سوز سوله می زائد عد ایدرک یالکر بونلری شویله بر مجموعه شکنده طولوجه جمع و طبع ایل هر برینك صورت تصویرینه عائد ذوق و لذتی سائر احباب مطالعه به اذافه خصوصنه واقع اولان همتسندن طولانی جلال بك افندی به تشکر و عرض تبریک ایلرز.

خصوصاً صندکی حکم غالباً سه مساعدہ ایدیلجک اولور سه حجره لر داخلندہ آژ چوق محبوس بولان هوا کتله لری بالذات اجرای فعل ایدر .

شوبله که : شو حجره لری ، بالواسطه الوری شلی بر محرک ایلہ مشترک اولان بر بورو ایلہ یکدیگره ربط ایدیکمز حالده تضییق زیادہ اولان حجره دن ، آژ اولانہ طوغری سرعتله مرور ایدن هوا ، سالف الذکر محرکی ایشتمک صورتیله اجرای فعل ایلہ دیکمی کی اولکی غلیه هوا آتی واسطه سیله بر حجره دن هوا غلیه ایدرک دیگرینه جبراً داخله دوام ایدیکمز مدتیله هر ایک حجره ده مساوی تضییق بولنوسی ایجاب ایدن قانون طبیعی ده متغایاً اجرای حکم ایدرک محرک مذکوریه ده دائماً حرکت حالده بولندورور .

ایسته شو غلیه هوا آتی دینامو مقامنده تلق ایدجک اولور سهق حجره لرده آنک مثبت ومنفی قطبلرندن عبارت اولور . غلیه هوا ملک والف دینان محرک قایغی دیناموده مقناطیس برنده اولوب بر طرفه ده تضییق زیادہ لشیدیر ، دیگر طرفه ده کنی ده بالعکس آزالیر . حجره لری ری بر سه ربط ایدن بوری ایسه دوره الکتریقی تشکیل ایدر .

بو بایدہ بزہ واضح بر مثال دها واردر : بر ساعتی قوراجق اولور سهق آآ یانی چورہ رک ممکن اولدینی قدر یاخود بر آژ قبضش اولورز که بو حالده یای اقتدار حالده بولنور . اگر تکرار کنیدی کنیدینه بر اقبلی سه مالک بولدینی کرله وآچله قوتی آژ چوق بر ایش کورمه کافدر .

دیمک اولور که یای ، آشی تدویرده آتش اولدینی قوتی حفظ ایدرک بالآ خره ایسته نلیدیکی وقتده تبدیل حال ایدرک همان تمامیله اعاده ایدبورز . یایی ، بر خلا داخلندہ محافظه اتسه ک بیله سه شو ایش عینیلہ اجرا ایدر ، شو حال آنک اجرای فعل اتسه سه معاونت ایچون وجودی احتمالن بعد بر (ایر) که لازم اولوب اولمادینی آکلاشیله ماز .

صورتندہ سه اعاده ایدر . بو صیروده غلیه هوا آتی توقف ایدلیدیکی حالده انبویه داخلنه تأسیس موازنه کافی مقداره هوا دخول ایدکدن صوکره حرکت منقطع اولور و محرک یاخود یلیازده توقف ایدر . مساوات حالده بولان هر نوع تضییق هیچ بر حرکت حصوله کتیرمز ، بر تأثیر میدانہ کتیره یثک ایچون خارجاً بر سبب بولنق لازم کلیر . یوقاریکی تجربه ده حرکتی حاصل ایدن سبب انبویه داخلندہ کی هوا دکل ایدی . او ، بالکر سبیک یعنی تضییق اجرای تأثیر ایدیکی واسطه دن عبارتدر . بو بایدہ اجرای فعل ایدن یعنی حرکت حصوله کتیرن شی هوانک کنیدیسی دکل بلکه حال حکمیدیر . موازنه تأسیس ایدکدن صوکر انبویه داخلندہ ، غلیه هوا آتک ایشله مکده بولندینی وقتده کندن دها چوق هوا موجود ایسه کنیدیسی سکونت حالده بولندیغدن بالفعل ایش کوره یثک اقتدارندن محرومدر یعنی تعبیر قیسی ایلہ حال اقتدارده دکادر . شو بسیط تجربه قنیده اجرا ایدیلان ایلک عمل میخانیکی ، غلیه هوا آتک تحریرکنندن عبارت اولوب بالآ خر بر محرکک سه کنیدی شکله تحولی ، تضییق واسطه سیله وقوع بولشدیر .

تجربہ یی بر آژ دها ایلر یثک انبویه کی ایکی نہایتی کوزلچہ سد ایدوب وسطندن بر بوله ایلہ ایکی محکم حجره ده تفریق ایدلم . بو حالده هر حجره داخلندہ کی هوا ، هر پوس مرایی سطحه اون بش لیبردن عبارت اولان عادی تضییق نسبی درجه سه سندہ بولنور . بعده مکمل بر غلیه هوا آتی واسطه سیله حجره لرک برندن تخلیه ایدیلان هوا یی دیگرینه جبراً ادخال ایدجک اولور سهق بر طرفه ده قسماً حصوله کلیدیکی حالده دیگر طرفه ده زیادہ بر تضییق حاصل اولور و حجره لر دن هر بری یاخود دها طوغریسی درونلرندہ جزئی کلی موجود اولان کتله هوا سه ملک هر ایکسی ده حال اقتدارده یعنی بر ایش کورمه یثک قوتی حازر بر حالده بولنور . اگر طبیعتک ، انبویه خارجنده اجرای تأثیر ایدن تضییق عمومی یی هر نقطه ده مساوی بولندرمق

تأثير مخصوصيد. فقط يالکر بر مادهيه منحصر دکلد. شو حال حکمی، موازنت حالنده ايکن هر مادهيه وبتون فضايه نفوذ ايتش بولنديني کي موازتي اخلاص اولتور اولتاساز اجرائي تأثيره آماده بولتور. اخلاص موازنت ايچون بزجه معلوم بر چوق وسائط موجود اولوب آنلرده باشيجه مقناطيسيت، حرارت و تأثير کيمويدين عبارتدر.

جغرافيه

درسده شري

معلومدرکه آلمانياني تشکيل ايدين حکومتلردن بريده «ساقسونيه» قرالقيدر. اراضييه ۱۴,۹۹۰ کيلومترومربعي اولوب ۳ ميليوندم تجاوز اهالييه واردر. مقر ادارهسي الب نهری اوزرنده کان «درسده» شهريدر. درسده شهری «بونجه» دن باشقه ديکر شهرلره قات قات قانقدرد. الب نهرينک «درسده» جواريندن کچن قسمنک ايکي سواحلی جام آغاجلرله مزين واطرافى باغ وباغيچلرکن عبارتدر. شهرک ايچيندن کچن قسم ايسه بر اوجندن بر اوجه قدر ايکي ساحل بونجه منتمد اولهراق ظريف ومتين ريختم يانلش، اوزرينه ايکي صيرمهلى آغاجلر غرس ايدلديکي کي ايکي خط اوزرنندن ترامواى آرابهسي ايشلرکنده بولنشدرد.

نهر مذکور اوزرنده ظريف برقاج کوبرو موجود اولهراق الک اوزوني «آوغنوس بروک» کوبروسيدر. بو کوبرو ساحل يساردن کان بولجيرلى «فراونه کيرخه» کليساسى ميدانه ايصال ايدرد. ۱۷۶۶ ده بنا ايدلش اولان بولکيسا آلمانيدهدولتان کليسالرک جسامتجه اوچي درجه سنده و ۹۰۰۰ کشى استيعاب ايدهدک وسعتده در. درسده مبانى مشهورنک اولدنجقه کوزلرلندن صايلان رده «يوهان» ک مجسم بر هيکلى واردرکه «بولتن تراسه» دينين ميدانچقده مرکوزدر.

«درسده» شهرينک آفشماس اوستى الک غلبهلاک

بولندن اولکي تجربهدده، اوزرينه اجرائي تأثير ايديله يئک ايچون هواکي ياخود ديکر بر مانع کي ماوى بر شينه لزوم قطعى وار ايدى. فقط ايکيجي تجربهدده حال حکمى بي تبديل ايتديکمز حالدهينه اوتائيري حاصل ايدهبيلدک. تضيق ديدکمز شى، حد دانسده کوزه کورنمز، فقط همان هر نوع ماکندهه بالذات اجرائي فعل ايدن شى، قازانلرده محفوظ بولان تضيقدن باشقه بر شى اولماديني کي همان هر درلو حرکات ميخانيکيدهه آنک تأثيريله حصوله کتيريلير.

قوة حاذبه ماده مرنى دکلدرد، مع مافيه جسم کتلهلره درلو درلو شکل مخصوصلر ورن وبعده اوشکللرى محافظه خدمت ايدن اوقتدر.

صدا بر شى موجود دکل بلکه بر حال حکميدر. حرارت ايسه بر نوع حرکت، حرکتده بر نوع تأثيردر. بوحالده الکترتيقده يالکر بر تأثيردن عبارت اولمسي ممکن دگيدر؟ على الخصوص شوموازنت الکترتيقه حالنک هر مادهيه وبتون فضايه منتمد اولديني فرض ايتمک عقل و حکمته موافق اولمازمى؟

بوکونکي کونده الکترتيق حصوله کتيرمک ايچون مراجعت ايتديکمز وسائط، موازنت الکترتيقيني اخلاص ايچون لازم کان اسبابدن عبارتدر.

کاشانده هر درلو حرکتک منشألى اولان قوتلر — که الکترتيق، حرارت، ضيا، مقناطيسيت، تأثير کيمويدين عبارتدر — طبيعتک مؤثرات عموميه سيدر.

هر جسم مادی، يالکر اوزرلرينه تأثير وارد اولان شيلر اولديني حالده شو دهشتلى قواى مؤثره حقيقت حالده هچ برشى دکلدرد. آنلر نه مابعددر، نه هواى. بز هر برينى اقتدارک برز شکل مخصوص مقامنده بوليور و برينى ديکرينه سهولته تحويل ايدهبيلوروز. فقط شومطالعانى متعاقب، مؤثرات مذکورنک اقتدارک بر نوع شکل مخصوص عظيمک آثار متنوعهسي اولديني فکرى وارد خاطر اولمازمى؟

حاصلی، الکترتيق بر حال حکميدر، مادهنک بر